

برنامه فلسفه برای کودکان به معنای سقراطی فلسفه است

عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی گفت: فلسفه برای کودکان به معنای فلسفه کانتی فلسفه نیست اما به معنی فلسفه سقراط که از گفتگو متولد می شود فلسفه است.

عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی گفت: فلسفه برای کودکان به معنای فلسفه کانتی فلسفه نیست اما به معنی فلسفه سقراط که از گفتگو متولد می شود فلسفه است.

به گزارش خبرنگار مهر، نشست جایگاه تفکر انتقادی در برنامه فلسفه برای کودکان در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد.

دکتر سعید ناجی در این نشست گفت: موضوع جلسه امروزی از آنجایی نشأت گرفته است که اکثر اساتید فلسفه به برنامه فلسفه برای کودکان این اشکال را وارد می کنند که چرا شما این را فلسفه برای کودکان می نامید در صورتیکه باید آن را تفکر انتقادی برای کودکان دانست، چرا که شما بیشتر بیان تفکر انتقادی را به کودکان نشان می دهید و شما در جلسات می خواهید کودک را وادار به تفکر کنید و در کل این نامگذاری فلسفه را به تفکر انتقادی تقلیل می دهد.

وی با اشاره به نظریات متیو لیپمن گفت: اولین بار که این کار را شروع کرد ابتدا نظرش تفکر انتقادی بود و بعداً فهمید که چیزی کم دارد. تفکر انتقادی کودکان را دقیق تر می کند اما عمق فلسفی نمی توانند پیدا کنند و برای این کار باید از گفتگوهای افلاطون و دیدگاه های فلسفی برای کودکان استفاده کرد. او منظورش این بود که از فلسفه کمک بگیرد تا آرا کودکان را عمیق تر کند.

وی با اشاره به تفاوت دقت و عمق گفت: فرق بین دقت و عمق این است که ما می توانیم حرف هایمان دقیق باشد اما سطحی باشد. کسی می تواند از عشق صحبت کند اما خیلی عمیق عاشق نشود. ممکن است که ما بگوییم که دیدگاه ها و روش هایی در فلسفه است که می تواند به آن عمق بیخشد که لیپمن عمق را در آنجا پیدا نکرد.

ناجی افزود: فلسفه برای کودکان به معنی این نیست که ما درس فلسفه به کودکان ارائه کنیم. فلسفه دو جور است. فلسفه آکادمیک و فلسفه آماتور. آنچه در آکادمی و دانشگاه هاست سطح بالایی از انتزاع دارند و باعث می شود که از جامعه دور باشد. بحث هایی که در جامعه و نزد کودکان وجود دارد این بحث ها نیستند. بحث های پیچیده ای که سطح انتزاعیت آن خیلی بالاست و متأسفانه به درد هیچ ابوالبشری نمی خورد.

این عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در ادامه گفت: اما فلسفه آکادمیک آن است که از گفتگوهای مردم و جامعه بیرون بیاید. در واقع یک مشکلی وجود دارد و ممکن است برای حل آن مشکل فلسفه هم بخواند. به عنوان مثال مسائل اخلاقی از این نوعند که فرد در مواجهه با آنها ممکن است به مباحث فلسفی رجوع کند. پس فلسفه آکادمیک از یک مشکل شروع می شود و به حل آن می انجامد.

وی افزود: بنابراین آنهایی که می گویند فلسفه برای کودکان فلسفه نیست به یک معنا حق دارند. اما بنا به دلایلی اتفاقاً همان فلسفه است چرا که از گفتگو شروع می شود. سقراط می گوید کتاب های فلسفه در بهترین حالت نمایی از یک حالت به فرد می دهند اما فلسفه در گفتگوی زنده، فلسفه می شود. پس بنا بر همین دلیل فلسفه برای کودکان در گفتگو شکل میگیرد. پس به این معنا فلسفه برای کودکان، فلسفه است که با تفکر انتقادی تلفیق شده است. در این کلاس ها با بالا بردن دقت بچه ها ما به اندیشه ها و ایده های آنها عمق می بخشیم. آن کتاب ها باید به بچه عمق و ایده بدهند و موجب شوند که بچه ها به اندیشه های فلسفی خودشان که به صورت گفتگوهای نیمه زنده است شکل بدهد.

ناجی در پایان تأکید کرد: فلسفه برای کودکان در ابتدا تفکر انتقادی بود. بعد متیو لیپمن آن را فلسفه برای کودکان به معنای واقعی کرد. فلسفه برای کودکان به معنای فلسفه کانتی و...، فلسفه نیست اما به معنی فلسفه سقراط که از گفتگو متولد می شود فلسفه است و گفتگوهایی که از کلاسهای فلسفه برای کودکان تولید می شود به معنای واقعی فلسفه است.